

Infobrochure voor studenten

Inwendige 8 Pneumologie

Straat 49

Inhoudsopgave

Inhoud

Waarom deze brochure?	4
Gegevens van de afdeling	5
Grondplan van het ziekenhuis	6
Profiel van de afdeling	7
Veel voorkomende pathologieën	7
Behandelingen	7
Onderzoeken	7
Kenmerk van patiëntengroep / profiel	8
Verpleegactiviteiten	8
Woordverklaring & gebruikte afkortingen	14
Organisatie van de afdeling	16
Dagschema	16
Vroegdienst	16
Laatdienst	17
Dagdienst	18
Nachtdienst	18
Diensturen verpleegkundigen	19
Diensturen studenten	19
Afdelingsgebonden tips	19
Kompaz	20
Wij wensen je een zeer aangename en leerrijke stage!	21
Werkpostfiche – risicoanalyse van de afdeling	22

Welkom voor je stage in AZ Sint-Lucas!

Waarom deze brochure?

- We willen je zo goed mogelijk informeren zodat je stage optimaal kan verlopen.
- Je vindt in deze brochure veel informatie over de afdeling en de leerkansen die er zijn.
- AZ St-Lucas kan jou heel wat mogelijkheden bieden. Met 825 bedden, meer dan 2300 medewerkers en zo'n 70.000 opnames per jaar behoren we tot één van de grootste ziekenhuizen van Vlaanderen.
- Neem zeker de specifieke info voor studenten [op onze website](#) door! Daar vind je heel wat leermomenten terug. Grijp deze kansen dan ook met beide handen, dus vraag gerust om eens een onderzoek bij te mogen wonen, een techniek uit te voeren... Jouw interesse en enthousiasme spelen alleen maar in je voordeel!

Heb je nog vragen na het lezen van deze brochure? Stel ze gerust aan je mentor, dienstverantwoordelijke of de begeleidingsverpleegkundige.

We wensen je alvast een fijne en zeer leerrijke stage toe.

Christine Van der Hoogerstraete

Els Vanblaere

Inge Neiryck

Directeur personeel en organisatie

Verpleegkundig en paramedisch directeur

Begeleidingsverpleegkundige

Gegevens van de afdeling

De verpleegafdeling inwendige 8 pneumologie

- Beschikt over 30 bedden
- Een interne dienst met als hoofdpathologie longziekten

Je kan deze afdeling **contacteren** via:

- ☎ 09/224.51.49
- E-mail : inwendige8@azstlucas.be

Volgende **artsen** zijn er werkzaam:

- Pneumologen
zie ook op website www.azstlucas.be → zorgaanbod → medisch aanbod

Het **team van de afdeling** bestaat uit:

- dienstverantwoordelijke:

Chantal Bracke

Dienstverantwoordelijke Inwendige 8

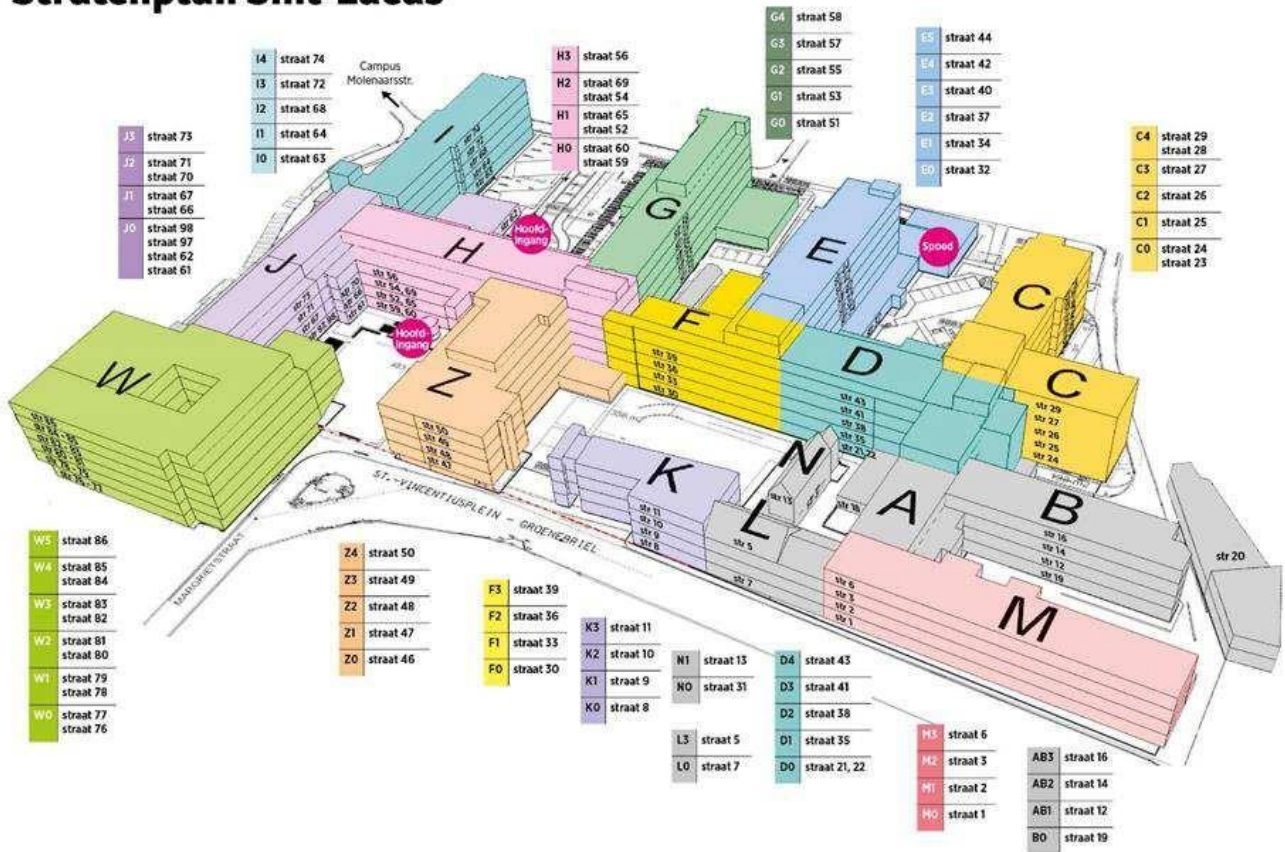
chantal.bracke@azstlucas.be

- Stagementoren: Jolien De Schoenmaeker, Alana De Wilde, Emine Celik
- Verpleeg- en zorgkundigen
- Logistieke assistenten
- Paramedici
- Onderhoudspersoneel

Het hele team helpt je uiteraard graag met al je vragen !

Grondplan van het ziekenhuis

Stratenplan Sint-Lucas

versie 24 Jun 2020

Profiel van de afdeling

Veel voorkomende pathologieën op dienst

- **Longziekten**
 - COPD/astma/emfyseem
 - Pneumonie
 - TBC
 - Pneumo-, hydro-, haemothorax
 - Longkanker
 - Longembolie
 - Virussen : Influenza, RSV en covid
- **Vaataandoeningen**
 - Diepe veneuze trombose
 - Aneurysma
- **Allergische reacties**

Behandelingen

- Vernevel- en inhalatietherapie
- Antibiotica en corticosteroiden
- Infuustherapie
- Thoraxdrainage (met evt. talcage)
- Ademhalingskiné en gangrevalidatie
- Punctie
- Zuurstoftherapie

Onderzoeken

- Medische beeldvorming : RX thorax, CT scan, NMR, echo, PET CT
- Verschillende staalafnames : bloed, urine, sputum en faeces
- Bronchoscopie, BAL en fibroscopie
- Longfunctie onderzoek
- Nachtelijke saturatiemeting

Tijdens de opname kunnen onderstaande disciplines geraadpleegd worden naargelang de noden van de patiënt :

- De **Kinésitherapeut** voor ademhalingskiné en gangrevalidatie
- De **Diëtiste** bij malnutritie en opstart bijvoeding
- De **Sociale dienst** bij ontslagplanning of verontrustende thuissituatie
- De **Ergotherapeut** voor ADL-trainingen, ondersteunt alsook de kinésitherapeut
- De **Logopediste** begeleidt mensen bij problemen met slikken, de stem, spraak- of taalproblemen hebben.
- Het **Oncologisch begeleidingsteam** begeleidt de patiënt binnen zijn ziekte en biedt een luisterend oor

Kenmerk van patiëntengroep / profiel

- Alle leeftijdsgroepen (met uitzondering van kinderen)

Verpleegactiviteiten

- Basiszorgen
 - Hygiënische zorgen toedienen aangepast aan de noden van de patiënt
vb. bedbad, douche geven, hulp aan lavabo, zelfzorg stimuleren evenals aandacht voor de detailzorgen zoals: haren, gebit, nagels en conditie van de huid
 - Controle van parameters: T° - Hartfrequentie – Bloeddruk – Saturatiemeting - bijhouden vochtbalans
 - Toedienen van medicatie: per os – SC. – I.M. – I.V
 - Infuusbeleid: plaatsen van infuus – vervangen van infuus – verwijderen van infuus
 - Katheters plaatsen/ vervangen : Urinekatheter en nasogastrische sonde
 - Omschrijven van verpleegkundige problemen, actie plannen en evalueren
 - Assisteren bij bepaalde onderzoeken
 - Observatie op psychisch, fysisch en sociaal vlak
 - Verpleegkundige problemen omschrijven
 - Informatie en begeleiden van de patiënt
 - Stervensbegeleiding en familie ondersteunen in het rouwproces
 - Verschillende wondzorg
 - Thoraxdrain: controle debiet, verband, suctie en aandacht bij vervoer
 - Opname en ontslag van patiënten
 - Risicobepaling : decubitus, valrisico, ondervoeding,...

Specifieke behandelingen

Ademhalingsstelsel

- Aerosoltherapie, ademhalingskiné
- Zuurstoftherapie : met O₂-bril of met O₂-masker
- Inhalatietherapie
 - Aerosoltherapie/ verneveling
Steeds met perslucht (stand op 8 liter)
Verstuiven moet je zien (rook) en horen (sissen)
 - Puffergebruik
Gasvormige – of poedervormig puffer in verschillende soorten
Educatie aan patiënt rond juiste techniek is héél belangrijk!
Bij moeilijkheden wordt een voorzetskamer aangewend.

Bloedsomloop

- Controle EWS in vroege shift en EWS in late shift
- Toedienen van bepaalde bloed verdunnende medicatie - per os, SC. - I.V
- Bloedtransfusies
- Centraal veneuze therapie
Aandacht voor insteekplaats en correcte verzorging (steriliteit!)
- Centrale katheters worden ook dikwijls geplaatst indien er een lange intraveneuze therapie nodig is of als patiënt zodanig verzwakt is dat er TPN-toediening nodig is.

Huid en zintuigen

- Zorgen voor een intacte huid, bij beschadiging (wonden) erop toezien dat herstel bekomen wordt → decubituspreventie en/of verzorging, verbandwissel zo nodig
- Bij verminderde werking de tekorten proberen op te vangen, zoeken naar oplossingen samen met de patiënt, evt. herstel betrachten (gehoorapparaat – bril)
- In- en aanbrengen van bepaalde medicatie vb. oogdruppels, neusspray, oordruppels, barrièrecrème enz..
- Bij gecompliceerde wondzorgen de steriliteit garanderen en indien nodig wondzorgverpleegkundige laten langskomen.

Voeding en vochttoediening

- Nagaan of de patiënt al dan geen slikproblemen heeft (evt. logo vragen)
- Zorgen voor een goede rechtzittende houding en positionering van het hoofd
- Zorgen voor aangepaste voeding en correct dieet
- Eten geven volgens patiënt zijn ritme
- Plaatsen van een nasogastrische sonde voor toediening van sondevoeding
- Voorkomen van slikpneumonie
- Hulpbehoevende patiënten helpen bij de maaltijd- en drinkmomenten
- Bij malnutritie : de diëtiste aanvragen voor opstart bijvoeding
: navragen bij arts voor opstart TPN
- Risico van overvulling voorkomen (gebruik van infuuspomp)

- Bijhouden voedings – en vochtbalans
- Indien nodig de maaltijd voorbereiden + toedienen aan de patiënt
- Controle op voldoende intake
- De logistieke assistentes en het zorgpersoneel zorgen voor de voedselbediening. De studenten kunnen hier hulp bieden indien er geen verpleegkundig werk meer is
- Moet de patiënt nuchter zijn?
 - Voor een onderzoek
 - Bij verslikingsgevaar door onveilige intake (samenspraak met arts/logo)
 - Door zijn diagnose/pathologie (bijv. pancreatitis)
 - Na een onderzoek waarbij er verdoving toegediend werd → verstikkingsgevaar

Mobiliteit

- Wisselhouding in bed, zetel of rolstoel om de 4 uur
- Gebruik van anti-decubitusmateriaal
- Kine inschakelen voor passieve mobilisatie
- Ergo inschakelen (transfers oefenen, hulpstukken)

Hygiëne

- Stimuleren tot zelfzorg
- Hulp bieden bij het geven van een bedbad, toilet aan lavabo of douche
- Respecteer de privacy
- Aandacht voor detailzorgen (nagel- en haarverzorging, scheren, oog-, oor-, neus-, hand- en mondhygiëne)
- Gebruik van zalven
- Kledij en incontinentiemateriaal wisselen indien nodig
- ADL training door ergo
- Preventie van infectie en contaminatie (vb. MRSA)

Fysieke beveiliging

- Steeds zorgen voor veiligheid patiënt/ omgeving door middel van :
 - Vrijheidsbeperkende maatregelen vb. onrusthekkens en een voorzettafel,
 - Fixatie vb. fixatiegordel, polsbinden, verpleeglaken...
- Bed in de laagste stand zetten bij het verlaten van de kamer
- Er voor zorgen dat het belsignaal altijd in het bereik van de patiënt ligt.

Specifieke aandachtspunten voor de afdeling

Zuurstoftherapie

- Gebruik van zuurstofbril t.e.m. 4L O² : steeds debiet navragen (continu of SOS)
- Gebruik van zuurstofmasker vanaf 4L O², non-rebreathingmasker vanaf 8 LO²
- Gebruik van respiflo/aquapack bij langdurige hoge O² nood
- Kleine zuurstofflessen (“bobonnekes”) tijdens patiëntenvervoer. Indien de zuurstoffles leeg is zeker melden aan verpleegkundige.

Aërosoltherapie of verneveltherapie

- Aërosolmasker of aërosolpijpje (voorkeur voor pijpje)
- Steeds via perslucht! (stand op 8 liter)
- Verstuiven moet je zien (=rook) en horen (=sissen)
- Rechtzittende houding
- Opvangreceptiënt vullen tot 4 ml
- Masker reinigen na elk gebruik
- Masker 1 maal per week vervangen (datum noteren op masker alsook kamer en bed)
- Mondspoeling na elke toediening

Dosisaerosol

- Puffer
- Educatie vaak noodzakelijk ! (zelf na jaren therapie)
- Bij moeilijk inhalatie wordt een volumatic/voorzetkamer voorzien
- Mondspoeling na elke toediening

!! Goed navragen hoe, wanneer en hoeveel te gebruiken. Ieder systeem is anders

Staalafnames

- *Sputum*
 - Elke patiënt krijgt een doosje kleenex en plasticzakje aan het nachtkastje om het sputum op hygiënische wijze te kunnen verwijderen (opvangen)
 - Sputum is NIET gelijk aan speeksel
 - Staaltjes voorzien van patiëntenklever en samen met aanvraag verzenden naar labo
 - Observatie kleur
- *Pleurapunctie (evacuerende of diagnostische punctie)*
 - Thoraxdrainage systeem op waterslot of op suctie
 - Talcag

- *Urine*
 - Staalafname d.m.v. verblijfskatheter, eenmalige sondage of midstream
 - Elke shift urinezak ledigen + debiet noteren in verpleegdossier
 - Wekelijks vervangen van urinezak + datum op zak noteren
 - 24u collectie → urine wordt 24u bijgehouden in een speciale opvangbokaal
 - Staal voorzien van patiëntenklever en samen met aanvraag in ijskast
 - Observeren urine (kleur + geur)

Woordverklaring & gebruikte afkortingen

COPD	Chronic Obstructive Pulmonary Diseases
Pneumonie	Longontsteking
Pneumothorax	Ophoping van lucht of gas in de pleuraholte, dit is tussen de beiden pleurabladen.
Hydrothorax	Ophoping van vloeistof in de pleuraholte
Haemothorax	Ophoping van bloed in de pleuraholte
Chronische bronchitis	Chronische ontsteking van het slijmvlies van de bronchi (meestal rokers)
Astma	Belemmering in de doorgankelijkheid van de kleinere luchtwegen. (Luchtwegvernauwing)
CA, NEO	Kanker
Apnoe	Tijdelijk ophouden van de adem
Dyspnoe	Bemoeilijkte adem, kortademigheid
Haemoptoe	Bloed in de fluïmen
Pleuritis	Ontsteking van de pleura (longvlies)
Emfyseem	Vernietiging van de longblaasjes Verlies van de elasticiteit van de long
TBC	Tuberculose
FIBRO	Fibrosomie of bronchosomie. (endoscopisch onderzoek) → bekijken van de diepere luchtwegen; nemen van een biopt en het verwijderen van fluïmen
Talcage	Verkleving van de pleurabladen met talc (chemische pleurodese)
Thoracosomie	Kijkoperatie van de thorax of pleura holte
Pleuradrainage systeem	Plaatsen van een thoraxdrain in de pleuraholte voor het verwijderen van lucht, vocht of bloed
Aspiratie	Wegzuigen van fluïmen met een aspirator uit de diepere luchtwegen
Fibrose	Toeneming van bindweefsel in een orgaan

Organisatie van de afdeling

Dagschema

Vroegdienst

6.30 u	Overdracht nacht → vroege Controle + aftekenen medicatie 8u door verpleegkundige Medicatie ronde van 8u + EWS- controle Glycemiecontroles
8.00 u	Overdracht vroegdienst → dagdienst
8.30 u – 11.30u	Verzorging + registreren via het EPD Opnames / transfers Ontslagpapieren in orde brengen
11.30 u	Medicatie ronde van 12u Hulp bieden bij ronddelen van de maaltijden Begeleiding van patiënten bij de maaltijd
12.00 u	Middagpauze (kan variëren tussen 11.30 u – 12.00 u) (+/-30min pauze)
12.30 u	Beantwoorden beloproepen Laatste medicatie ronde (vaak antibiotica toedienen)
13.30 u	Overdracht vroegdienst → laatdienst via BSR (bed side shift report)
14.00 u	Verpleegpost in orde brengen Ontslagen verder in orde brengen Beloproepen beantwoorden
14.12 u	Einde van de shift

Laatdienst

13.30 u	Overdracht vroegdienst → laatdienst via BSR
14.00 u	Opnames/transfers Opbergen geleverde medicatie Controleren van de medicatie
16.00 u	Toedienen + aftekenen medicatie 16u door verpleegkundigen Namiddagverzorging Opnames/transfers
17.00 u	Glycemiecontrole Hulp bij opdienen avondmaal Begeleiding van patiënten bij de maaltijd
18.00 u	Medicatie ronde van 18u Pauze
19.30 u	Avondverzorging Medicatie ronde van 20u + EWS-controle
20.45 u	Overdracht laatdienst → nachtdienst
21.12 u	Einde van de shift

Dagdienst

8u	Overdracht vroegdienst → dagdienst
8.45 u	Verzorging + registreren via het EPD
11.30 u	Hulp bij opdienen middagmaal Glycemiecontroles
12.45 u	Middagpauze
13.30 u	EWS-controle bij gele EWS-scores Beloproepen beantwoorden Opnames/transfers Ontslagen
15.15 u	Namiddagverzorging Opnames/transfers
16.27 u	Einde van de shift

Nachtdienst

20.45u	Overdracht laatdienst naar nachtdienst
21.15u – 6.30u	Medicatie rondes om 22u, 24u, 02u, 04u, 06u. Mictiecontroles Wisselhouding toepassen Medicatie klaarzetten voor 24u Spoedopnames Administratieve taken Beloproepen beantwoorden
6.30u	Overdracht aan de vroegdienst
6.45u	Einde van de shift

Diensturen verpleegkundigen

Vroegdienst: 06u30 tot 14u12 (geen pauze)

Dagdienst: D26 08u15 tot 16u42 of D19 08u00 tot 16u27 (45 min pauze)

Late dienst: 13u30 tot 21u12 (geen pauze)

Nachtdienst: 20u45 tot 06u45 (geen pauze)

Diensturen studenten

Studenten die stage lopen volgen steeds de uren van de afdeling. Dit betekent dat ze per shift 7u42 stage lopen.

Laat dagelijks je urenlijst aftekenen/valideren door de verantwoordelijke.

Als je naar de introductie komt de eerste stagedag, breng ook je urenlijst mee en laat je deze door de begeleidingsverpleegkundige aftekenen.

Afdelingsgebonden tips

- Draag zorg voor het materiaal, wees kostbewust
- Er is altijd werk op een afdeling (aanvoelen, zien, ...)
- Draag je steentje bij tijdens overdrachtsmomenten (observaties, vragen stellen, rapportering)
- Kom goed voorbereid naar de stage (infobrochures, cursussen, doelstellingen)
- Lees de infobrochure voor aanvang van stage
- Herbekijk de algemene anatomie en fysiologie
- Herbekijk de technieken die je reeds zag
- Formuleer heel duidelijk je doelstellingen voor deze stage
- Goede en gepaste omgangsvorm: hoffelijkheid, verzorgd voorkomen, verzorgde taal
- Van de student verwachten we
 - Nakomen van afspraken
 - Vermogen van degelijk observeren en rapporteren
 - Aanpassingsvermogen
 - Doorzettingsvermogen
 - Verantwoordelijkheid
 - Engagement: begaan zijn met de zorg om patiënten en met eigen leerproces
 - Leergierigheid: vragen stellen
 - Positief kritische ingesteldheid
 - Geen handelingen stellen waartoe men nog niet bevoegd is!
 - Geen handelingen stellen waarvan je niet zeker bent, of waarbij je je niet zeker voelt
 - **Open en eerlijke communicatie met verpleegkundigen.**
 - Respect voor patiënten, aandacht voor privacy, respecteren beroepsgeheim.

Kompaz

Op deze afdeling in AZ Sint-Lucas werkt men met het elektronisch verpleegkundig dossier Kompaz.

Wij wensen je een zeer aangename en leerrijke stage!

